

СТРУГА 26 мај 2010

ЗОРАН НЕШКОСКИ

дипл. инж. ЗОП

Тема:

„ РАЗВОЈ НА ЧОВЕЧКИТЕ
РЕСУРСИ ВО ТЕРИТОРИЈАЛНИТЕ
(ПРОФЕСИОНАЛНИ)
ПРОТИВПОЖАРНИ ЕДИНИЦИ “

„ DEVELOPMENT OF HUMAN
RESOURCES IN FIRE BRIGADES “

Поим и дефинирање на развојот на професионалните пожарникари

Развој - по своето значење укажува на преминување од една состојба во друга, движење од една точка до друга во еден позитивен-динамичен период кон набљудување во самата работа.

Развојот на пожарникарите во ТППЕ е вистинска потреба во денешно време , време на информатичките технололгии, компјутеризација-роботизација, ОМ, техн

**ШТО Е ПОТРЕБНО ДА СЕ НАПРАВИ ЗА
ДА СЕ ОДГОВОРИ НА
СОВРЕМЕНИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ ?**

На кое место е **Развојот** на професионалните пожарници ?
Ако се истражува доаѓање на **III место !**

1. ПЕРАСПОРЕДУВАЊЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ПОЖАРНИКАРИ

2. РЕДОВНАТА НАСТАВА, ВЕЖБАЊЕ – поради одржување на **ефективноста и подобрување на **ефикасноста****

3. Развојот на Проф.пожарници најпрво со системско УНАПРЕДУВАЊЕ и вложувања за повисок степен и квалитет

КОИ СЕ ЕЛЕМЕНТИТЕ ЗА РАЗВОЈОТ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ПОЖАРНИКАРИ ?

1. УЧЕЊЕТО

2. ОБРАЗОВАНИЕТО

3. ОБУКАТА

4. ЛИЧНИОТ РАЗВОЈ

1. УЧЕЊЕТО – ТРАЈНА ИЛИ РЕЛАТИВНО ТРАЈНА ПРОМЕНА НА ИНДИВИДУАТА КОЈА МАНИФЕСТИРА ЗНАЕЊЕ КАКО РЕЗУЛТАТ ОД ПРЕТХОДНИТО УЧЕЊЕ

2. ОБРАЗОВАНИЕТО – Е СИСТЕМСКОТО ИНСТИТУЦИОНАЛНО УЧЕЊЕ , ПРЕКВАЛИФИКАЦИЈАТА ШТО ПРЕТСТАВУВА УСЛОВ ЗА ИДНИОТ РАЗВОЈ ЗА СОВЛАДУВАЊЕ НА ПРАКТИЧНОТО ЗНАЕЊЕ И УМЕЕЊЕ

***ЕЛЕМЕНТИ ЗА РАЗВОЈОТ НА
ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ПОЖАРНИКАРИ***

3. ОБУКАТА – ПРОФЕСИОНАЛНАТА ОБУКА
ПРЕТСТАВУВА ЗАВРШНИОТ ДЕЛ НА РАЗВОЈОТ И
ПОЖАРНИКАРОТ ГО ВОДИ КОН УСПЕХОТ ВО
РАБОТАТА

4. ЛИЧНИОТ РАЗВОЈ – НАЈПРВО
ПРЕТСТАВУВА НАПРЕДУВАЊЕ И ОСТВАРУВАЊЕ
НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ МОЖНОСТИ И
СПОСОБНОСТ КАКО РЕЗУЛТАТ НА ПОСТИГНАТИОТ
СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ, А ДРУГИОТ ДЕЛ Е
РЕЗУЛТАТ НА ПРИМЕНАТА НА ПОСТИГАТОТО
ЗНАЕЊЕ , УМЕЕЊЕ И ТАЛЕНТОТ

***ЕЛЕМЕНТИ ЗА РАЗВОЈОТ НА
ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ПОЖАРНИКАРИ***

ПЛАНСКО УЧЕЊЕ И УЧЕЊЕ ВО ОПРЕДЕЛЕНИ ОКОЛНОСТИ

- Важно за пожарникарите е како го имплементираат нивното ниво-степен на постигнато учење -

- ПЛАНСКОТО УЧЕЊЕ (planned learning)

- Важно за пожарникарите е како учат од личното искуство, искуствата од колегите, а тоа е **НЕ ПЛАНСКО УЧЕЊЕ**

- (emergent learning)

ПЛАНСКО УЧЕЊЕ И УЧЕЊЕ ВО ОПРЕДЕЛЕНИ ОКОЛНОСТИ

- Важно за пожарникарите е како го имплементираат нивното ниво-степен на постогнато учење -

- ПЛАНСКОТО УЧЕЊЕ (planned learning)

- Важно за пожарникарите е како учат од личното искуство, искуствата од колегите, а тоа е **НЕ ПЛАНСКО УЧЕЊЕ**

- (emergent learning)

ЛИНИЈА -КРИВА НА УЧЕЊЕТО-

На почетокот на новата работна задача се учи многу брзо, кривата на учење оди према горе, а потоа стагнира после одредено искуство

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ И ОБУКА

Систематските циклуси на обука на пожарникарите (**systematic training cycle**), иако во последно време се помалку се застапени и понатаму се **многу важни.**

Овој циклус на обука е многу развиен во Професионалните единици Со цел да се надминат традиционалните тактички вежби кои се **ad hoc** и се без евалуација.

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ И ОБУКА

Систематски модел на циклуси на
обука на пожарникарите
(*systematic training cycle*),

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ И ОБУКА

Постојат најразлични начини за утврдување на потреба од учење и обука.

Традиционално се пристапува:

1. Директно кон проблемот;

2. Профилот на пожарникарот со профилот на работното место

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ И ОБУКА

1. Пристапот заснован директно на проблемот (**problem/centered approach**) се фокусира на сите проблеми или потешкотии на пожарникарот во својата работа и истражува дали проблемите се јавуваат како последица на недостатокот на способностите и доколку е така, кои се тие недостатоци.

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ И ОБУКА

**2. Пристапот за идентификација
прку Профилот на пожарникарот со
профилот на работното место е од
голема корист кога пожарникарот е
нов на неговото работно место.**

**Корисно е и за приоритети за
промена на ново работно место.**

НАЧИНИ НА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД УЧЕЊЕ И ОБУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД ДОПОЛНИТЕЛНИ ПРОФИЛИ НА ПОЖАРНИКАРИ ПО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА ВО ТППЕ МОЖЕ ДА СЕ ПРИСТАПИ ПРЕКУ :

- КОМПЛЕТНА АНАЛИЗА НА ТППЕ;
- АНАЛИЗА НА СИТЕ МОЖНИ ВИДОВИ НА ИНТЕРВЕНЦИИ;
- ПОЕДИНЕЧНА АНАЛИЗА НА ПОЖАРНИКАРИТЕ

НАЧИНИ НА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД УЧЕЊЕ И ОБУКА

За доаѓање до информациите за
пожарникарот како поединец
може да се дојде преку:

- тестирање;
- прашалници;
- оценка од интервенции;
- тестови за испитување на личната вештина;
- резултати од тимска работа и др.

ИНДИВИДУАЛНО И ОРГАНИЗИРАНО УЧЕЊЕ

- **лично мајсторство** – индивидуално знаење, вештина и способност;
- **ментални модели** – психички, внатрешни, скриени идеи кај поединецот или меѓусебно раководење со нивното однесување ;
- **меѓусебна визија** – заедничка слика, мисла за идно време, развој и достигнување;
- **тимско учење**- динамика во групи, тимови и нивна поврзаност;
- **систематско мислење** - преиспитување и промена на мислењето, поглед кон себе и спрема околината како целина од меѓусебно поврзани делови во постојана интеракција.

ЕДУКАТИВНИ КУРСЕВИ И КУРСЕВИ ЗА ОБУКА

-ОБРАЗОВАНИЕ кое претходи на стекнатото искуство (pre-experience courses), тоа е редовното школо, академска и стручна квалификација пред вработувањето ;

-Надградба после стекнатото искуство (post-experience courses), во текот на работниот стаж, редовното или вонредно образование, преквалификација итд;

-Консултантски курсеви (consultancy courses), популарни и скапи курсеви , можност за популарни теми;

ЕДУКАТИВНИ КУРСЕВИ И КУРСЕВИ ЗА ОБУКА

-Курс внатре во самата единица -ТППЕ

-(in-house courses), може да го води лице од самата единица , а тоа вообичаено има лоши содржини, а може да го води и стручњак од страна-експерт кој би бил од посебна корист;

-Курс надвор единцата -ТППЕ

(outdoor-type courses), овие курсеви во последно време се повеќе завземаат место поради зголемената самосвест и јакнење на самодовербата и предизвиците .

ЕВАЛУАЦИЈА НА ОБУКАТА И РАЗВОЈОТ НА ПОЖАРНИКАРИТЕ

Процесот за Еваулација на квалитетот на обуката за поединци и групно со цел за утврдување на корисното со резултатите може да се утврди :

- **Зголемувањето на нивото на знаење;**
- **Зголемувањето и совладувањето на одредени вештини;**
- **Намалување на грешките ;**
- **Подобрување на квалитетот;**
- **Промена во однесувањето, личните ставови и сл.**

ЕВАЛУАЦИЈА НА ОБУКАТА И РАЗВОЈОТ НА ПОЖАРНИКАРИТЕ

Еваулација на квалитетот на обуката за поединци и групни обуки со цел за утврдување на корисното, тоа се утврдува на два начини преку :

- **Процесот на спроведување на обуката**
(организираноста и задоволството од обуката)
- **Вреднување на квалитетот на обуката**
(после обуката се следат ефектите преку однесувањето на поединците и групите)

ВО АВГУСТ 2008 год

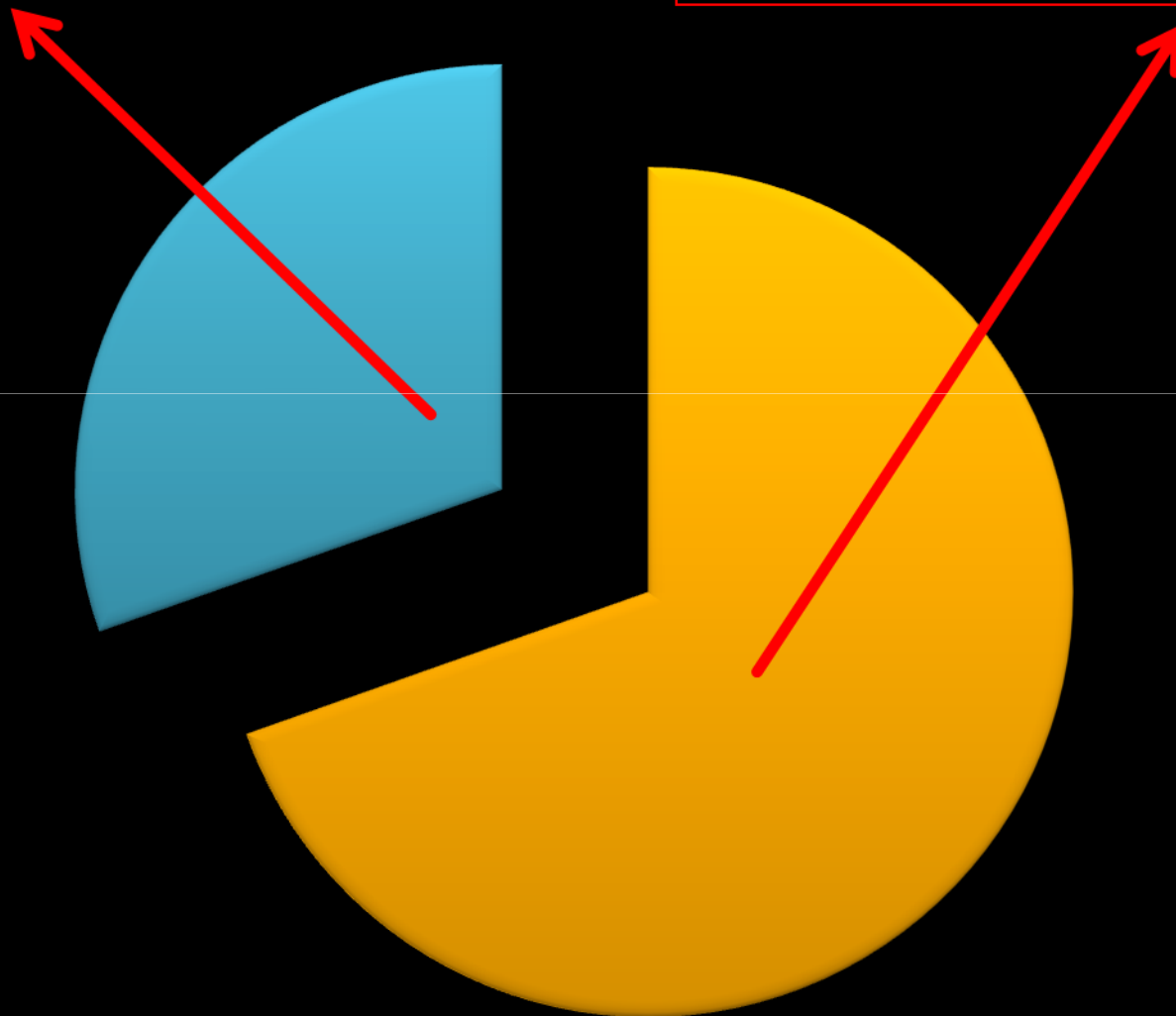
НАПРАВИВ ИСТРАЖУВАЊЕ ПО ПАТ НА
АНКЕТА СО (АНОНИМНИ) ПИСМЕНИ
ПРАШАЛНИЦИ ПО СЛУЧАЕН СЛОБОДЕН
ИЗБОР НА **250** професионални пожарникари
од ТППЕ од Р.Македонија

- Од нив просечна старост на пожарникарите
изнесува **44,84** год.

- Просечниот работен стаж **19,6** год.

19 год. Просечен
РАБОТЕН СТАЖ на
ПОЖАРНИКАРИТЕ

44 год просечена
старост на
ПОЖАРНИКАРИТЕ

АВГУСТ 2008 год

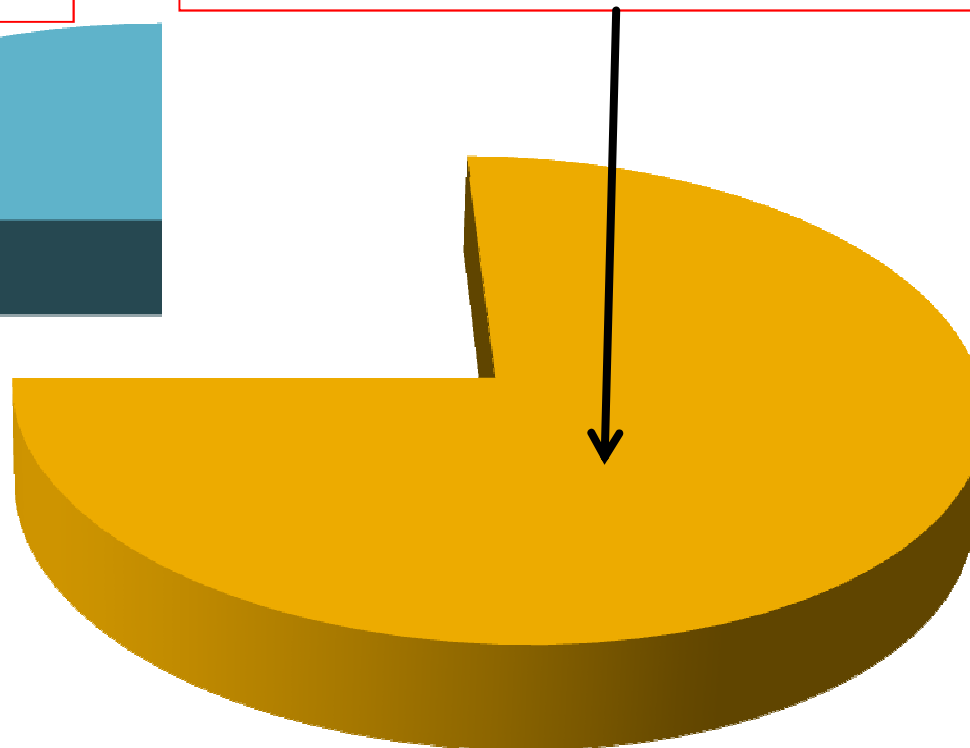
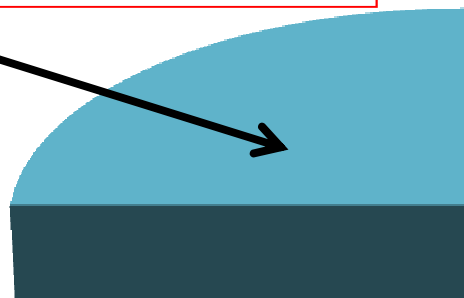
ИСТРАЖУВАЊЕ ПО ПАТ НА АНКЕТИРАЊЕ СО ПРАШАЛНИЦИ ПО СЛУЧАЕН СЛОБОДЕН ИЗБОР НА **250** професионални пожарникари од ТППЕ од РМакедонија

- А **25 %** немаат никакво школо или обука од областа на пожарникарството .
- Само **8 %** биле на дополнителна обука за други специјалности за потребите на службата.

ОБРАЗОВАНИЕ ОД ОБЛАСТА ОД ПОЖАРНИКАРСТВОТО

**25 % БЕЗ ОБРАЗОВАНИЕ
ОД ОБЛАСТА НА
ПОЖАРНИКАРСТВОТО**

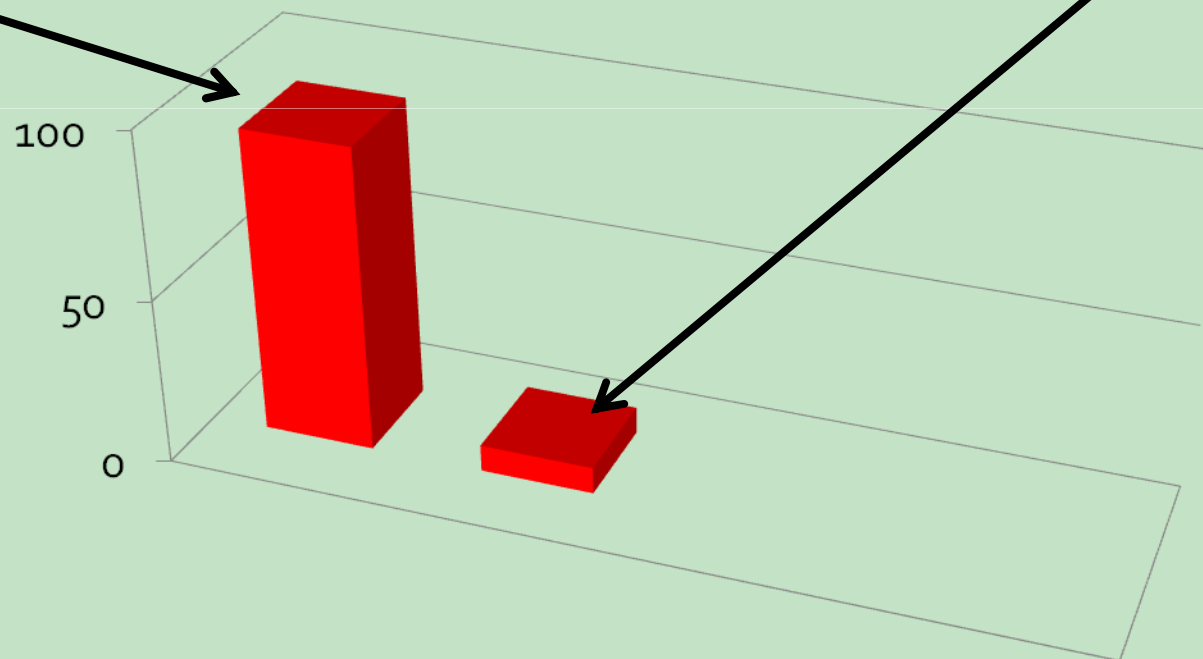
**75 % СО ОБРАЗОВАНИЕ
ОД ОБЛАСТА НА
ПОЖАРНИКАРСТВОТО**

ОБРАЗОВАНИЕ ОД ОБЛАСТА ОД ПОЖАРНИКАРСТВОТО

92 % **ВООПШТО НЕ БИЛЕ**
НА ДОПОЛНИТЕЛНА
ОБУКА ИЛИ КУРС ОД
ОБЛАСТА НА
ПОЖАРНИКАРСТВОТО

Само 8 % **БИЛЕ НА**
ДОПОЛНИТЕЛНА
ОБУКА ИЛИ КУРС ОД
ОБЛАСТА НА
ПОЖАРНИКАРСТВОТО

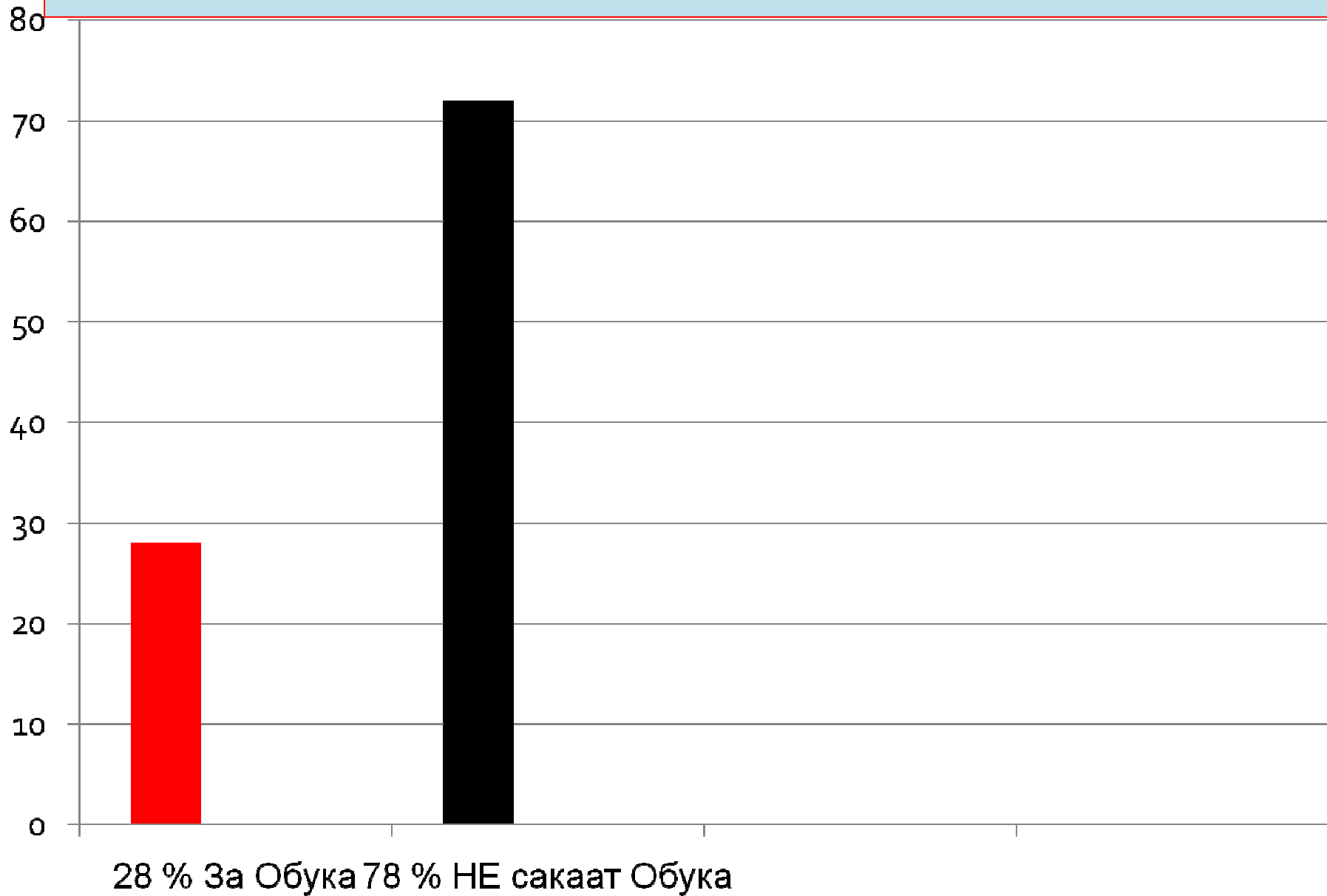
АВГУСТ 2008 год

ИСТРАЖУВАЊЕ ПО ПАТ НА АНКЕТА СО ПИСМЕНИ ПРАШАЛНИЦИ ПО СЛУЧАЕН СЛОБОДЕН ИЗБОР НА **250** професионални пожарникари од ТППЕ од РМакедонија

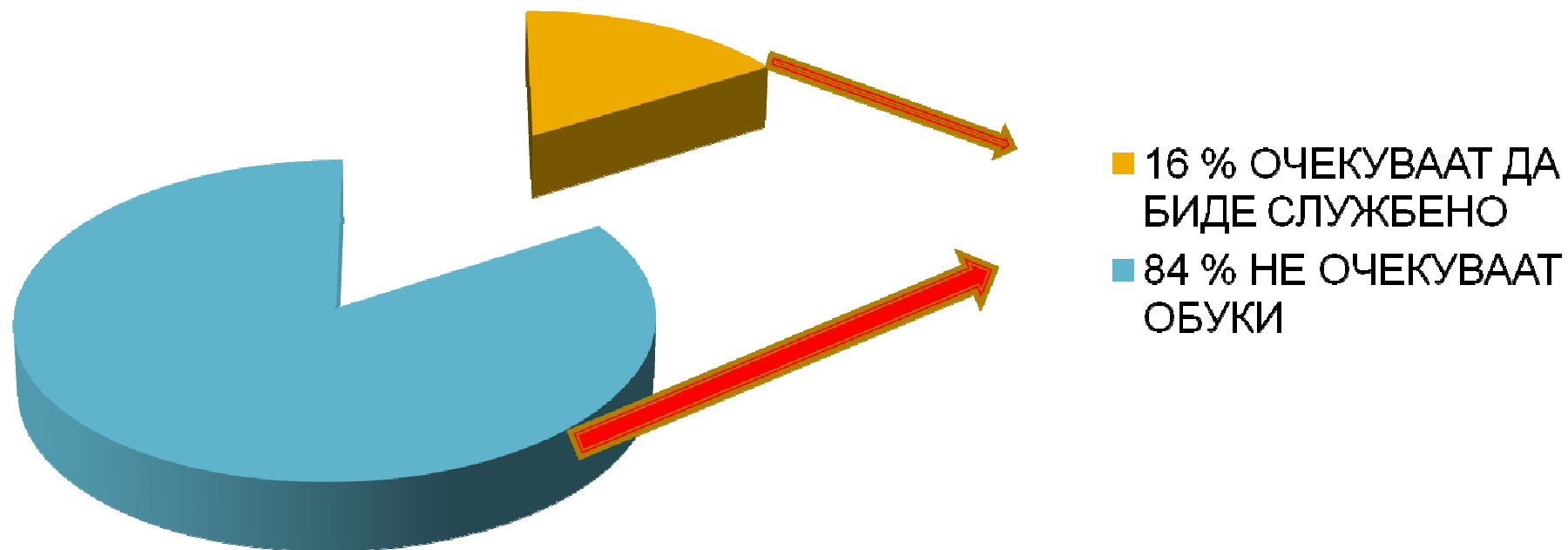
-Само **28 %** од анкетираниите имаат желба за лични развој во кариерата;

-А **16 %** од нив очекуваат тоа да биде службено.

ЖЕЛБА ЗА ЛИЧЕН РАЗВОЈ ВО ПОЖАРНИКАРСТВОТО

ОЧЕКУВАМЕ ОБУКИ

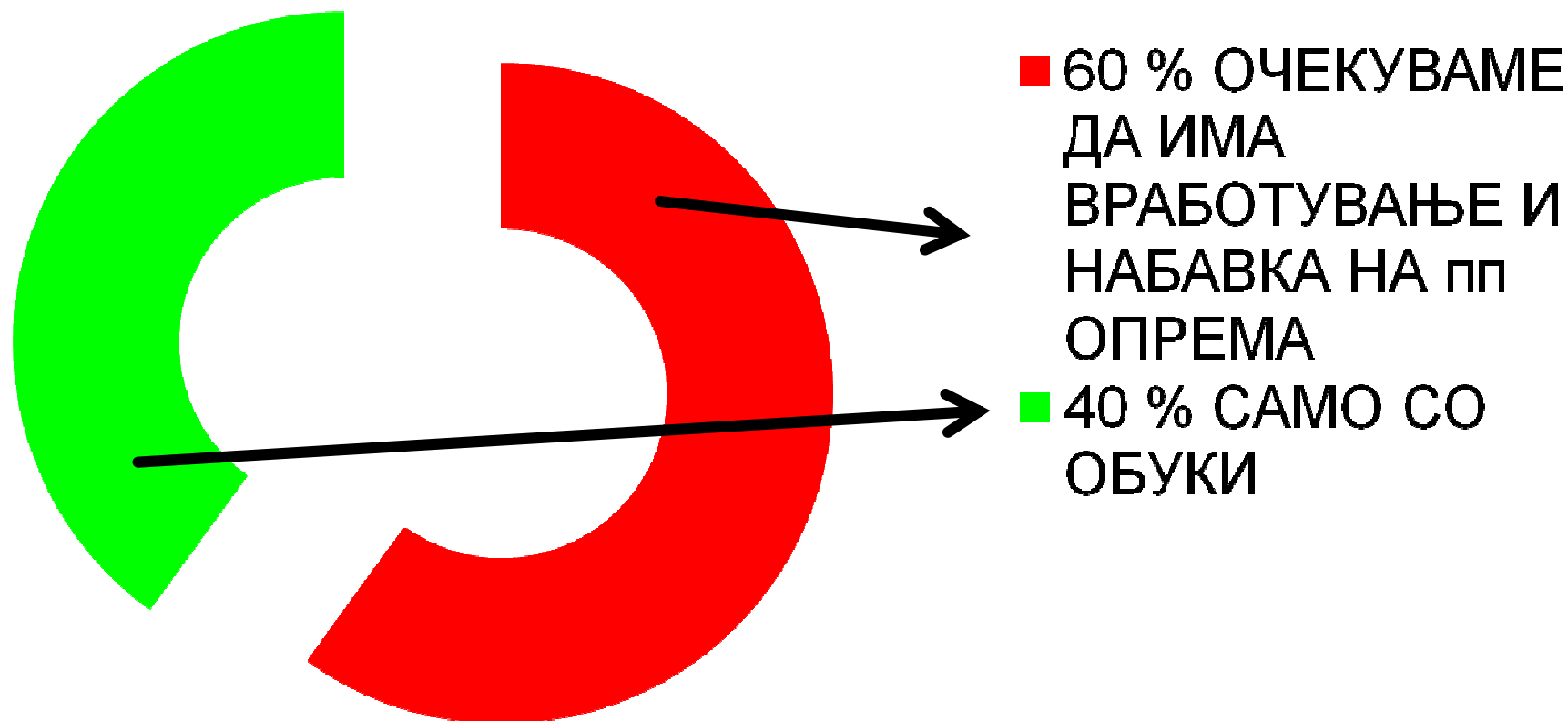

АВГУСТ 2008 год

НАПРАВИВ ИСТРАЖУВАЊЕ ПО ПАТ НА АНКЕТА СО (АНОНИМНИ) ПИСМЕНИ ПРАШАЛНИЦИ ПО СЛУЧАЕН СЛОБОДЕН ИЗБОР НА **250** професионални пожарникари од ТППЕ од РМакедонија .

- **60 %** се за развој и унапредување во службата и гледаат на потребата од учење и обука , а
- **40 %** сметаат дека треба да биде преку зголемување на бројот на пожарникарите, набавка на нова опрема и техника и промена законских прописа и.т.д.

**РАЗВОЈ - ОЧЕКУВАМЕ СО
НОВИ СТРУЧНИ
ВРАБОТУВАЊА И НАБАВКА НА
НОВА ПП ОПРЕМА И ОБУКИ**

**БЛАГОДАРАМ
НА
ВНИМАНИЕТО**

zoranneskoski@yahoo.com